

salget modtager brugte produkter og udbetaler rabat, som refunderes.

Stk. 3 giver mulighed og fastsætter betingelserne for, at administrationen af ordningerne overlades til forhandlere og producenter af de pågældende produkter, og i medfør af stk. 4 kan der fastsættes regler om, at forhandlere og producenter, der ikke deltager i en ordning, som i øvrigt dækker en væsentlig del af markedet, skal være tilsluttet ordningen.

Til § 10

Bestemmelsen har til formål at skabe bindende rammer for nedbringelse af den samlede forurening med bestemte stoffer, produkter eller materialer. Frembringelsen af fast affald er her, som andetsteds, omfattet af foreningsbegrebet. Bestemmelsen tager altså udgangspunkt i en forudsætning om, at der skal foretages en vurdering af den samlede nationale og/eller internationale belastning af miljøet. Kun forurening, som ud fra en sådan national eller international helhedsvurdering skønnes at udgøre et væsentligt miljøproblem, omfattes af bestemmelsen. Væsentligheden af miljøproblemet kan bero på såvel de pågældende stoffers, produkters eller materialers art, som deres mængde. Forureningsproblemer, som udelukkende eller overvejende er af helt lokal karakter, falder således udenfor, hvad der kan reguleres i medfør af denne bestemmelse.

Et eksempel kunne være reguleringen af kraftværkernes udledning af svovldioxid og kvælstofoxider. Udledningen af disse stoffer fra kraftværkerne er i dag reguleret i medfør af lov nr. 215 af 5. april 1989 om begrænsning af svovldioxid og kvælstofoxider fra kraftværker, den såkaldte »kvotelov«. I forbindelse med dette lovforslag foreslås denne lov da også ophævet og erstattet af en bekendtgørelse om kvoter på kraftværksområdet, der svarer til den gældende kvotelov og bemærkningerne til lovforslaget herom. Før miljøministeren træffer afgørelse om kvoter for kraftværker, vil dette som hidtil blive forhandlet med energiministeren, Amtsrådsforeningen og elforsyningsvirksomhederne.

Fælles for kvoteloven og bestemmelsen i § 10 er, at den bindende ramme er et reduktionsmål, som skal opfyldes. Opfyldelsen af dette reduktionsmål kan derefter aftales med den kreds af virksomheder, som anvender eller udsender de pågældende stoffer, produkter eller materialer – eller opfyldelsen kan nærmere bestemmes ved særlige regler herom.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at kvotering ikke er det eneste instrument, som kan bringes i anvendelse til opfyldelse af det fastsatte mål. Kvoteringer kan imidlertid i nogle tilfælde være et hensigts-

mæssigt og fleksibelt instrument til opfyldelsen af en sådan målsætning.

De midler, som kan anvendes til opfyldelse af reduktionsmålene fastsat efter stk. 1, kan aftales efter regler fastsat i medfør af § 10, stk. 2. Herunder kan der indgås aftaler om kvoter med virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder. Men også andre måder at opfylde reduktionsmål kan aftales.

Det særlige aftalesystem efter § 10 er en nydannelse i loven. Forslaget herom hænger sammen med ønsket om at prioritere miljøkravene og om – i videst mulige omfang – at søge at gennemføre disse ud fra princippet om renere teknologi. Styring ved hjælp af enkeltafgørelser eller ved hjælp af generelle regler rettet til en række enkelte virksomheder som umiddelbart bindende krav kan være mindre hensigtsmæssig, når målet er at foretage reduktioner af den samlede forurening. Enkeltafgørelser er administrativt tunge og tidskrævende, og styringen ved hjælp af generelle regler over for en række forskellige virksomheder med indbyrdes varierende produktionsforhold m.v., vil ofte af den enkelte virksomhed blive opfattet som unødigt infleksibel. I det hele taget må accepten og forståelsen fra virksomhedernes side over for de miljøkrav, som skal gennemføres, anses for en meget væsentlig forudsætning for at nå det ønskede mål. Det findes derfor ønskeligt, at der i loven skabes rammer for, at prioriterede miljømæssige mål også kan gennemføres ved hjælp af aftaler med en overvejende del af virksomhederne eller deres organisationer.

Det aftalesystem, som miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om efter § 10, stk. 2, tilsigter at afbalancere hensynet til på den ene side fleksibilitet og accept fra virksomhederens side og – på den anden side – hensynet til håndhævelse og kontrol med aftalens opfyldelse. Uden et system til sikring af en konsekvent opfyldelse af indgåede aftaler, vil aftaleinstrumentet næppe blive bredt accepteret i befolkningen som et troværdigt alternativ til strafsanktionerede reguleringer på miljøområdet.

Der er således behov for nærmere at kunne bestemme ansvar og kompetence for en sammenslutning af virksomheder, når denne optræder som aftalepart. Det gælder både i forhold til de enkelte virksomheder i sammenslutningen og i forhold til ministeren.

Det er naturligvis en forudsætning for indgåelsen af miljøaftaler efter § 10, stk. 2, at aftalegrundlaget, herunder de særlige regler om ansvar og kompetence, foreligger, inden aftalen indgås.

De særlige ansvars- og kompetenceregler, som kan fastsættes efter § 10, stk. 2, vil bl.a. behandle, hvem der er ansvarlig for aftalens gennemførelse og den an-